

Experiència de la introducció de tutories en l'assignatura d'Anatomia Patològica General

per **Jaume Ordi, Josep Ramírez, Teresa Ribalta, Josep Antoni Bombí** i l'equip docent d'Anatomia Patològica

Fonaments i objectiu

La introducció del nou pla d'estudis basat en els criteris de Bolonya ha de donar un gran protagonisme a l'aprenentatge autònom. L'obligatòria reducció dràstica de les classes magistrals farà necessària l'aparició d'un temps dedicat a tutories, en el que els professors supervisin i dirigeixin, d'una forma personalitzada, els coneixements adquirits per l'alumne.

Tot i que aquest procés no s'ha de fer efectiu a la nostra assignatura fins el curs 2011-2012, hem iniciat en el curs 2009-2010 un programa pilot de tutories. La raó fonamental que ens ha dut a introduir aquest nou recurs docent ha estat la necessitat sentida per tots els professors de l'assignatura d'adquirir experiència sobre aquesta eina prèviament a la seva introducció obligatòria, que tindrà lloc amb la entrada del nou pla d'estudis. La introducció de les tutories de forma pausada ens ha de permetre detectar les fortaleses i els problemes d'aquesta eina docent i, per tant, modular-la i adequar-la d'acord amb les experiències adquirides.

Metodologia, resultats i futur

A cada alumne se li ha assignat un tutor, responsable immediat de que els alumnes que li són assignats (en nombre entre 8 i 10) desenvolupin i assimilin amb el màxim grau d'autonomia el programa d'aprenentatge tant teòric com pràctic inclòs en pla docent de l'assignatura. Les funcions que aquest assigna al tutor són les següents:

- Dirigir i aconsellar l'alumne en relació a l'adquisició de coneixements.
- Orientar sobre materials i mètodes d'aprenentatge més adequats per a l'adquisició de coneixements.
- Orientar i supervisar els diferents treballs tutelats, tot aconsellant i instruint l'alumne sobre la utilització adequada de bibliografia, la forma d'accedir a les fonts bibliogràfiques i a la visió crítica amb la que la informació proporcionada ha de ser analitzada.
- Assessorament sobre resolució de problemes específics relacionats amb els aspectes formatius de l'estudiant. Durant aquest curs, els més freqüents han estat els referits a les pràctiques i a l'ús del portafoli.
- Avaluació continuada, amb el control i avaluació del portafoli.
- Control dels problemes detectats en el desenvolupament de la docència teòrica i pràctica.

Entre tots ells, en aquesta fase pilot les funcions dels tutors s'han centrat en els tres últims aspectes assenyalats.

A l'inici del curs cada tutor fa una reunió d'una hora de durada amb tots els alumnes assignats. Els objectius d'aquesta reunió inicial són:

- Establir contacte personal entre el tutor i els alumnes i intercanviar les adreces electròniques.
- Presentar el curs i comentar els possibles dubtes sobre l'assignatura.
- Plantejar els diferents treballs tutelats, amb el seu corresponent cronograma.
- Orientar sobre la bibliografia a utilitzar en els treballs tutelats.
- Plantejar les directrius generals del portafoli.

En qualsevol moment l'alumne pot consultar via e-mail amb el tutor els problemes o comentaris que sorgeixin. Finalment, quan els alumnes ho sol·liciten (per e-mail) es pacten altres visites addicionals.

El tutor és el responsable de l'avaluació continuada i per això s'intenta que les pràctiques de cada grup siguin fetes pel mateix tutor. Dues vegades durant el curs, els alumnes han d'enviar al seu tutor per e-mail el portafoli amb el seguiment de les pràctiques.

En ell, l'alumne presenta un resum dels coneixements i habilitats adquirits així com un resum de les lesions observades en cadascun dels seminaris i pràctiques. Ho fa sobre un format preestablert que està disponible al Campus Virtual. En el portafoli s'inclou també un registre dels dubtes sorgits i la seva resolució per part dels professors o per la cerca personal en fonts d'informació acreditades.

L'avaluació continuada ha tingut ja un pes en la nota final (10%). El temps de dedicació a la tutoria ha estat d'unes 4-6 hores per professor i quadrimestre. Tots els professors de l'ensenyament s'han adherit al programa. El percentatge d'estudiants que va lliurar els portafolis en el curs 2009-2010 va ser superior al 95% i l'activitat va estar ben valorada pels alumnes.

Donada la bona acceptació de l'experiència pilot hem decidit potenciar aquesta eina en el futur i aprofundir en l'aprenentatge autònom tutelat i l'avaluació continuada. Així, en el proper curs introduïrem la presentació de tasques al Campus Virtual amb casos macroscòpics i microscòpics que podran acompanyar-se d'imatges radiològiques, que seran avaluades i discutides pels alumnes a través de la web i comentades i avaluades posteriorment pel tutor.

Per saber-ne més

- Lam AK, Veitch J, Hays R. *Resuscitating the teaching of anatomical pathology in undergraduate medical education: Web-based innovative clinicopathological cases*. *Pathology*. 2005;37:360-3.
- Schwartz PL, Egan AG, Heath CJ. *Influence of tutors on students' perceptions of small-group, case-based courses*. *Academic Medicine*. 1995;70:1146-7

NOTÍCIES

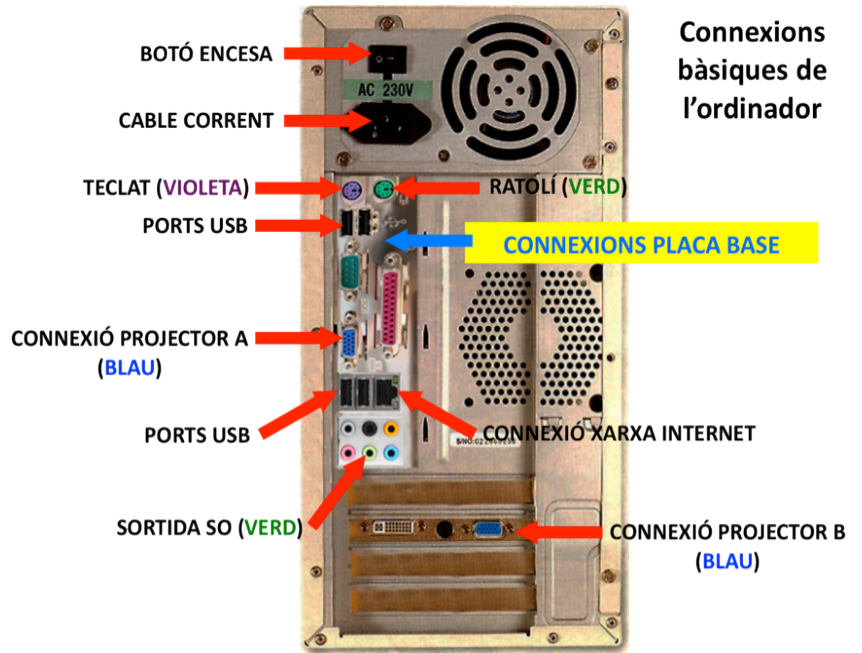
- S'han publicat les comunicacions de la **XII Jornada de Docència dels Ensenyaments de Medicina**. Les podeu trobar a: www.ub.edu/medicina/jornades/participacio.htm
- Convocatòria de **beques d'estudi** per al curs 2010-11 de la **Fundació Privada P. i P. Pizarroso**, amb la col·laboració de la Universitat de Barcelona. Termini de presentació de sol·licituds: 15 d'octubre de 2010. www.fundacionpizarroso.cat/pdf/2010cat.pdf

- Els **Juraments Hipocràtics de la promoció d'estudiants de Medicina 2004-2010** tindran lloc pels estudiants del Campus de Ciències de la Salut de Bellvitge, el dijous 17 de juny, a les 12 del migdia, a la Sala d'Actes de l'Hospital Universitari de Bellvitge i pels estudiants del Campus Clínic- August Pi i Sunyer el divendres 18 de juny, a les 18:30 hores, al Paranimf de la Universitat de Barcelona.

L'ús de material audiovisual a les Aules

Consultats els responsables d'Audiovisuals de l'aulari del Campus Casanova, s'ha obtingut la següent informació sobre el funcionament a les aules de la Facultat.

1. El professor ha de recollir el comandament del canó al Punt d'Informació. Ha d'especificar a quina aula donarà la classe, ja que hi ha diferents canons de projecció.
2. Quan el professor arribi a l'aula, el més normal és que només hagi d'engegar el canó (botó *Power* del comandament a distància) i l'ordinador.
3. Si es requereix assistència a l'aula, cal trucar al Punt d'Informació (93 403 52 58 / 59) immediatament abans d'anar a classe i avisar del que es necessitarà (per exemple, un retroprojector o orientació sobre com sentir un DVD amb so).

Principals problemes als ordinadors de la cinquena planta

La imatge de l'ordinador no es projecta

El professor no pot veure la imatge de l'ordinador a la pantalla de projecció. El més freqüent és que això sigui degut a l'ús del propi ordinador portàtil per part del professor que l'ha precedit. Alguns professors desconnecten el cable de vídeo de l'ordinador que hi ha a l'aula, per endollar-lo al seu portàtil, i quan acaben la classe no es recorden de tornar-lo a connectar.

També es pot donar el cas que sí que el tornin a connectar, però en el lloc equivocat. En efecte, alguns ordinadors tenen 2 targetes de vídeo: una integrada a la placa base (A) i una altra situada per sota, en una tarja independent (B). En aquests casos, sempre s'ha de connectar a la de sota (B), ja que la ve integrada a la placa base (A) està anul·lada.

Aquestes connexions són fàcils de distingir perquè són de color blau. Només admeten una posició, ja que un dels laterals del connector és més ample que l'altre, com podem apreciar a simple vista mirant el connector de front.

Problemes amb el pendrive

La majoria de professors connecten el *pendrive* (o dispositiu d'emmagatzematge extern USB) als ports USB de la part davantera de l'ordinador. Un problema força freqüent amb els *pendrives* és que fallen o no són reconeguts per l'ordinador. Quan fallent cal mirar de connectar-los per la part de darrera de l'ordinador, directament a la placa base, ja que les connexions davanteres són extensions de la placa base, i reben interferències i de vegades pateixen pèrdues de voltatge.

Un altre problema amb aquests dispositius sorgeix quan el PC està apagat i el professor connecta el *pendrive* abans d'engegar-lo. Els ordinadors moderns vénen configurats per defecte perquè puguin iniciar-se des de dispositius externs com el *pendrive*. Si el connectem abans d'engegar l'ordinador, la màquina intenta iniciar des d'aquest dispositiu i com que no troba el sistema operatiu (instal·lat al disc dur intern), s'atura i dona un error.

PETITS ESPAIS DE REFLEXIÓ

A l'hora de generar exàmens basats en Preguntes d'Elecció Múltiple, és útil tenir present l'evidència aportada pels estudis psicomètrics, segons la qual tres és el nombre òptim d'opcions: la resposta correcta i dos distractors.

Developing and Validating Multiple-Choice Test Items (3^a ed.). TM Haladyna. Lawrence Erlbaum Associates, Publishers. 2004. Pàg. 112.

